

1884.

Tizenharmadik évfolyam.

TORONTÁL.

5-ik szám.

Csütörtök, január 31-én.

VEGYESTARTALMU HETILAP. — A MEGYE KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint egyszer, csütörtökön.

Szerkesztői iroda:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskereken.
Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . 6 frt | Félévre . . . . . 3 frt
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékek egyúttal 1 frt 50 krral számítva — minden nyelven vétetnek föl a kiadóhivatalban. — Kértek az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétethetnek.

Hivatalos hirdetések:
A „Torontál”-ba iktatandó hivatalos hirdetések előlegezen beküldendők, még pedig 100 szögig egyszeri hirdetésért 1 frt, 100—200 szögig 2 frt, 200—300 szögig 3 frt és így tovább. Azonfelül minden egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj és az esedékes nyugtábólég is beküldendő.

Magán hirdetések:
A 3-hasábos garmondor-elsőhirdetésnél 6kr., többszörinél 4 kr. Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr.
Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskereken, hová az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

N.-Becskerek, január 30-án.

—a. A corupció rémképét festeni felfelé s ugyanakkor a szabadoncok szövetségét keresni lefelé; a politikai helyzetet úgy akarni feltüntetni a korona előtt, hogy mindazon társadalmi és politikai mozgalmak, melyek az állam rendjét s az ország nyugalmát fenyegetik, csakis a Tisza-kormány, (igazabban) csakis a Tisza demissionálásával szüntethetők meg s tarthatók vissza az általános kitérőtől; és elhallgatni azt, hogy mindezen társadalom és államellenes mozgalmaknak szülő kútfeje és erősítője: a sajtó egy részének szabadossága s a népnek az ellenzék általi izgatása; s az ilyen téves információk által abba a helyzetbe juttatni a koronát, hogy az a jelen kormány iránt táplált teljes bizalma mellett, kénytelen legyen saját megnyugtatótására s a helyzetre nézve legloyálisabb és leghűb embereit is meghallgatni, ime ez az ellenzéki sajtó legújabb Geniestreich-ja.

Több láthatlan dolgok látása és meg nem hallhatók meghallása és lenyomatása után, közel január 25-iki vezércikkének épilogsához a „Pesti Napló” ezeket mondja:

„Konstatáljuk, hogy a főrendiházban szenvedett vereség a kormány állását megrendítette, hogy a kormány előtt csak két út áll: vagy kibékíteni a főrendiházi ellenzékkel, vagy visszalépni. Most oly nagy az a hatalom, mellyel a főrendiházi ellenzék rendelkezik. S ez a hatalom akcióba lépett a Tisza-kormány ellen.”

S halljuk most, mit mond b. Sennyey Pál, az egyesült ellenzék legelvszólárabb, magatartásában legkövetkezetesebb, legnyugodtabb gondolkozású és vasakaratu máhdiája.

„Ő meg van győződve, hogy a konzervatívok az ő győzelmük vívmányait nem lesznek képesek megtartani, s hogy fegyvert adtak a liberálisok kezébe a konzervatív törekvéseket úgy állíthatni a nemzet elé, mint reakcionáriusokat anélkül, hogy magát a konzervatív elvet megmentették volna.

A főbaj azonban a stratégiában rejlik. Hát ti nem tudjátok, hogy főrendiházal se kormányt se rendszert nem lehet bukítani. A fősúly az alsóházban fekszik. De a főrendiek nem tudtak érintkezési pontokat találni az alsóházzal, mivel ezen érintkezést ti lehetlenné tettétek, akikkel pedig egyedül léphetett volna kontaktusba. Ha hasonló erőfeszítéssel vetté volna a főrendi oppozíció

magát az alsóházra, sokkal tartósabb és messzehatóbb eredményeket lehetett volna elérni.”

Majd a mérsékelt ellenzékre térve át, kárhóztatja Sennyey, hogy a párt minden egyes tagja miniseri tárca kereső, azonban bármily kicsiny is a párt, az ország nem rendelkezik annyi tárcazával, hogy mindegyiknek juttathatna egyet. A pártnak nincs kimondott programja egy mixtum compositum az, a konzervativizmusból és a liberalizmusból is, ami pedig kizárja egymást. A pártnak van ugyan egy Krisztusa, hanem van egy Judása is. És senki sem veszi őket komolyan, mivel még egyebet sem tettek, mint szép beszédeket mondogtak.

Vessük egybe már most a nemes báró állításait a „Pesti Napló” vezércikk irójának azon állításaival: hogy a főrendiházban szenvedett vereség a kormány állását megrendítette, s hogy a kormány előtt csak két út áll: vagy kibékíteni a főrendiházi ellenzékkel, vagy visszalépni; azonnal be fogjuk látni, hogy azok, a kik a bársonyszékért küzdenek, nem mindig küzdenek az igazságért, s hogy egy kormányt nem rabulistikával és maleverszacióval, hanem csak az elvek győzelmével lehet megbukítani.

Azt tudjuk, hogy a politikai, társadalmi és egyéni morál szabályai között jelentős eltérések észlelhetők, hanem, hogy valaki ugyanazzal a tanácsal, melyet ő adott, igyekeznek a tanács elfogadását és végrehajtását megbukítani, ez már több a Machiavellismusnál, ez már Bereczismus.

Még vagyunk elegen, a kik abban az időszakban éltünk, mikor a feledhetlen báró Kemény „Pesti Naplóját” a journalistika vezéresillagának tekintették; szeretnők, ha a mai „Naplónak” coriphaeusai meghallanák, hogy egy felév óta arról a közvélemény, hogy nyilatkozik.

Bundázni lehet a ferlibben, de nem a politikában.

Az ellenzéki journalistika petulan-cziái oda savanyították a közhangulatot, hogy maholnap Magyarországon consolidált párt se lesz szervezhető.

Az emberek vagy túlvadakká lesznek, vagy túlszelidekék.

A farkasok és bányások közötti találkozás vérbe kerül.

Pedig vigyáznunk kell, mert a társadalom bozótjaiban már hiénák és tigrisek is mutatkoznak.

Torontálmege népnevelési ügye 1883-ban.

Dr. —ó. A népnevelés ügye a XIX. század műveltségének alapja s mint ilyen egyúttal annak fokmérője. Mióta felismertelt és dogmaként elfogadtattott azon igazság, hogy a magasabb műveltség előfeltételeit képezi a nagy tömeg szellemi kiképzésének bizonyos minimuma s ezzel a kényeszerintatás elve az európai kontinensen törvénybe iktatott, azóta a nép kiművelésének ügye fokról fokra emelkedve óriási haladást tón. Nalunk ezen ügynek a modern igényekhez mért rendezése azon férfi nevével forrt össze, ki egyúttal a XIX. század allambölcsészeti közötti első rangú helyet foglal el, és ki, — mint a „XIX. század uralkodó eszméinek” szerzője — leginkább volt hivatva érvényre juttatni a kor legelső és legerősebb kérdését. De ő csak az elvet tette kötelezővé, kieszközölvén annak szentesítését törvényhozás. uton. Ezen elvet az élethez megvalósítani nem kisebb munka, mint volt az övé, de egyúttal sokkal haladatlanabb. S azért nem csodálkozhatunk, hogy az, minek sanctioját ő már másfél évtized előtt kieszközölte, a gyakorlati élethez még most is csak részben érvényesülhetett s hogy még most is léteznek törvényhatóságok, melyekben a tanköteles gyermekeknek csak 50%-a látogatja tényleg az iskolát s így a nagy Eötvös nemes intentionának csak félig tételik elég. Hogy Torontálmege ma már nem tartozik ezen utóbbiak közé, sőt hogy 79. iskolalátogatási százalékával a legelőbbre haladtok közé sorakozik, abban az irányodó tényezők harmonikus összeműködése mellett orozlan-része az érdemnek azon férfút illeti, ki Torontálmege közoktatási ügyét ép oly szakértelemmel mint ügybuzgósággal vezérelti, s ki a közoktatási bizottság elé terjesztett legutóbbi kimutatásában ismét beigazolta, hogy a nemes intentionával szemben álló annyi akadály dacára is mily fényes eredményeket volt képes elérni; értjük Steinbach Antal kir. tanácsos és tanfelügyelőt, kinek említett jelentéséből következő jellemző adatokat vesszünk át.

Torontálmege területén az 1882/3. tanévben az összes tankötelessék száma volt 89500; ezek közül az iskolát tényleg látogatta 62923, úgy hogy az iskolába nem járók száma 16577 volt, a mi százalékokban kifejezve annyit jelent, hogy 100 tanköteles gyermek közül 79 tényleg iskolába jár, 21 pedig nem; a mely arányszám az országos átlagot, 70%-ot, 9%-kal meghaladván, igen jó eredménynek tekinthető, s tekintve a régibb viszonyokat, egyenesen nagy haladásnak nevezhető, a mennyiben csak a közvetlenül előző év eredményével szemben is 7%-nyi javulást jelez.

De nemcsak a tényleges iskolalátogatók számáránya az, mely népoktatási ügyünket nagy reményekre jogosító állapotban levőnek tünteti fel. Mert épen e téren ugyszólván lelküdhellen akadályok állanak azok útjában, kik ezen ügy fejlődését annyira szívükön hordják; hogy egyebet ne említsünk, a nép szegénysége, ugy hogy gyermekeit még a legszükségesebb ruhaneveléssel sem láthatván el, legjobb akarat mellett sem képes törvényes köteleességének eleget tenni; és a

közsegi előljárók közönyössége, mely mellett a törvénynek a kényeszeriskolázatlásra vonatkozó köteleossége a legtöbb esetben csak írott malaszt. Az e téren való gyors haladásnak sokkal biztosabb jelei azon adatok, melyeket az említett tanfelügyelő jelentés a népoktatás egyéb viszonyait illetőleg tartalmaz. Ilyenek első sorban azok, melyek az iskolákra és a tanítókra vonatkoznak, s melyek közül itt megemlítjük, hogy az elmúlt tanévben Torontálmege területén volt összesen 326 iskola, és pedig 7 állami, 155 községi, 156 felekezeti, 7 magán és 1 egyesületi iskola. Ezek közül egész újonnan létesítetett 3 (Gyállán, Valkányon és Kumánán), az osztályok pedig szaporítottak 9-el. Az iskolák közül tisztán magyar tannyelvű volt 58, magyar-német tannyelvű 65, összesen 123 iskola, melyben a tantárgyak magyarul is előadottak. A tanítók száma ezen iskoláknál összesen 628 volt, kik között csak 25 nem bir szabályszerű képesítéssel: a magyar nyelvet szó- és írásban teljesen bírja 430; semmikép nem bírja 21; a magyar nyelvi tankepesítést a nem magyar ajkúak közül megszerzte 61, a többiek pedig ennek megszerzésére az 1883-1884. tanév alatt szigoruan utasítottak.

Egyik legtanulságosabb fejezete a jelentésnek, mely egyúttal tanuságul szolgálhat arra, hogy a tanfelügyelő úr az elemi népoktatás mellett mennyire törődik a nép általános műveltségével is, az, mely a nép- és iskolai könyvtárakról szól. Ebből kiténik, hogy ezen könyvtárak száma egy év alatt 167-ről 179-re emelkedett, s még feltűnőbb a könyvtárakban létező kötetek számának gyarapodása 18.451-ről 21.923-ra vagyis egy év alatt 3472 kötettel, minek horderejét még növeli azon körülmény, hogy a könyvtárak a tanítók kezelése alatt nemcsak iskolai, de egyúttal népkönyvtárak jellegét is öltik, s ekként a felnöttek általános műveltségének fejlesztésére is hathatós tényezőkké szolgálhatnak.

Igen érdekes fejezetei a jelentésnek még azok, melyek az ipar- és kereskedelmi szakoktatással s a magasabb néveveléssel, valamint a méhészet- és selyem-tenyésztéssel, végül a faiskolákkal, mint a tágabb értelemben vett közoktatás mindannyi elemeivel foglalkoznak, de melyekre kitűzött czélunknál fogva — a szorosabb értelemben vett népoktatás ügye — ez uttal nem szándékozunk kiterjeszkedni.

S midőn e téren a kétség kívül lényeges javulást konstatáljuk s egyúttal, mint a közvélemény szerény képviselői a megye lakossága nevében őszinte elismeréssel adózunk érte azon férfúnak, kinek e javulás első sorban köszönhető, nem tehetjük ezt a nélkül, hogy a felvilágosodás minden barátjának és a humanismus minden előharcosának figyelmét fel ne hívnók azon legnagyobb akadályra, mely az általános iskolalátogatásnak még ez időszerint útjában áll, t. i. népünk szegénységére, melynél fogva gyermekeit a legnélkülözhetlenebb téli ruháknak is hiányában, legjobb akarat mellett sem részesítheti az ingyenes oktatás áldásaiban. Ha nem is lehet gondolni arra, hogy a nép szegénységéből osztrályát a nyomortól megmenthessük, de annyi kitartó összeműködés által mindenesetre

TÁRCZA.

Kék szemek.

Bereczek csúcsa fölött ama kék hon nemde mennyország? Ott Isten lakozik s véle csak angyal, erény. Igy óh! nem vakasod, hogy az ég színe néz ki szemedből; Kebled bensőjét hirdeti híven e szin.

Zsugornak.

Pénzeden ülsz nappal, zsugor! éjjel azon heverészes: Még sem vagy te felül, rég ül a pénz nyakadon.

Egy iszákoshoz.

Bandi! te mondád azt, ha iszol hát rózza a kedved. Ugy van! e kedv, látom, most is az orrodon ül. Elleméry Gyula.

Athleticai club.

Motto: Ép testben ép lélek lakik.

Tagadhatlan tény, hogy az ész- és czélszerű testmozgás a testi épség és egészség egyik főtenyezője. Belátták ennek igazságát

már a görögök és rómaiak is, kik futás, birkózás, súlydobás és harcjátékok által igyekeztek izmaikat és idegeiket edzeni. Tehát a testmozgást már akkor bizonyos meghatározott rendszer szerint, bizonyos meghatározott arányban végezték.

A lovagias középkorban, midőn az ember ló nélkül csak fél ember volt, szinte edzettek testeiket, csak hogy mind ez lóhátról történt. A lovagok, csaknem kizárólagos cleme és képviselője az intelligenciának, lóhátról vívtak, párbajoztak, lóháton vadásztak.

E század elején kezdők a testmozgást bizonyos meghatározott formában, bizonyos chablon szerint végezni. És ekkor kezdődött a tornázás. Ebben a németek jártak elő jó példával, ő náluk honosodott az meg legelőbb, honnan az elterjedt az egész művelt világon. Mindenütt belátták a tornázás nagy hasznát. Az orvosok közt két párt keletkezett: pro és contra, és most bizvást elmondhatjuk, hogy a modern orvosi tudomány a tornabarátok javára döntötte el a harcot. Tornázók keletkeztek, a tornázás az iskolákba mint köztudott mint rendszer tárgyat behozták. De kiszámíthatlan is a tornázás haszna mindenkire nézve. Eltekintve attól, hogy vannak oly esetek az ember életében, midőn életünket egészen végzett ugrás,

mászás vagy más ilyenmü gyakorlat által megmenthetjük, hasznos, sőt sokat ülő embernek szükséges a tornázás az emberi testre nézve. A tornázás hathatósan előmozdítja a vér rendszer keringését, edzi az izmokat, idegeket, szóval a testet, mely azután könnyebben daczol az idő és egyéb külsőhatások ellen, elősegíti az emésztést és mint a táncz tanulás által könnyedebb mozdulatokra tesztünk szert.

A tornázás ellenségei a tornázás ellen az előfordulható baleseteket hozzák fel. Csak hogy a dolgok élére állítsa ellen se uszni, se kocsikázni, se kocsiházi vagy vasutra, gözjárára ülni nem volna szabad, mert ezeknél ép úgy történhet baj mint a tornázásnál, sőt tudok esetet nem egyet, hogy az illető „Pechvogel” szobában törte ki kezét vagy lábát.

Legújában a nagyszámú tornakörök mellett, különösen Angliában és nálunk, athleticai clubok kezdenek keletkezni és bár e részben a kezdet nehézségein még túl se vagyunk, mégis mondhatjuk, hogy ennek nálunk jövője van. Magyarazatát ennek a magyar ifjuság par excellence lovagias hajlama és a nemes sport iránti előszeretete adja. Ennek megértésére szükséges a két kör közt rövid párhuzamot vonni.

A tornakörök a fősúlyt a szabad gyakorlatok és szertornázásra (nyújtó, korlát, gyűrű, ló és bak) fektetik és így a szűkebb értelemben vett tornázást mint ilyen üzik; addig az athleticai club tagas körben mozogván, a most említett testgyakorlatokon kívül a vívás, futás, távgyaloglás, öklövívás (box), birkózás, súlydobás, sőt újabban a kerékparra (velociped) is kiterjeszkedik és mindezt nem csak egyszerűen chablonszerűen, hanem a kellő training mellett a nemes sport követelményeinek megfelelően üzi. Az athleticai club tehát a tornakör bővített és nemesített kiadása.

További különbség a kettő közt az, hogy míg a tornakör a németeket vette mintaképül, addig az athleticai clubok az angol módszert követik.

Nagy-Becskerek, melynek lakosságához aránylag oly nagy számú intelligens és a lovagiasra hajló ifjusága daczára nincs egyetlen sport egyesülete sem (a czéllövészet állandó czéltáblákra sportnak nem nevezhető), égetően érzi szükségét az ily clubnak. Legújában meg is indult a mozgalom ez irányban és az előjelek után ítélve a fényes siker már most is biztosítottak tekinthető. Dr. M. O.

és könnyen elérhető volna, hogy a szegény iskolás gyermekek mindenütt a legszükségesebb teli ruhákkal, különösen lábbelikkal lássanak el. Nagy-Becskerek város emberbaráti lakosai megtalálták a módot, melyen ez uton segíteni tan leginkább lehet, megalakítván a szegény iskolás gyermekek segélyező egyesületét és a rongyos-egyletet, melyek máris meglepő sikert értek el működésükkel, és e siker kétségtelenül hovatovább szembetűnőbb lesz. Rajta tehát, vidékünk értelmisége, élén az iskolálatogatókkal és iskolaszéki elnökökkel, tanítókkal, lelkészekkel, jegyzőkkel, orvosokkal és földbirtokosokkal: tág tere nyílik itt a csekély áldozatokkal is nagy eredményekkel kecsegtető jótékonyaságnak. Mutassák meg, hogy a tanfelügyelő úr és a megyei közigazgatási bizottságnak hivatalos uton is a közönséggel közlendő felszólítása nem lesz a kiáltozónak szava a pusztaban, hanem a termékeny talajra fog találni nemesen érző kebleikben. Alakítsunk megye szerinti szegény iskolás gyermekek segélyező egyleteket!

Torontálmegye alispánjának félévi jelentése.

(Folytatás.)
 Átérve törvényhatóságunk állapotának tüzetesebb fejtegetésére, mindenek előtt népességi viszonyaink mult félévi alakulataira kell foglalkoznunk. S itt örömmel jelezhetjük, hogy a kivándorlási hajlam, mely a közelmúlt években a folytonos rosz termékek és kedvezőtlen gazdasági viszonyok által élesztve, nem jelentéktelen munkaerőtől fosztotta meg gazdasági munkások nélkül ugyanis szűkölködő megyénket, — a két utolsó jó esztendő szülte kedvező megélhetési viszonyok alakulása folytán teljesen megszűnt, úgy hogy az elmúlt félv kivándorlásai 4 esetre szorítottak, melyekben a török-becsei járásból 2 férfi és 2 nő Szerbiába vándorolt. Különben szerbajku népünket nemzetiségi és rokoni kötelek vezették a szomszéd állam területére, a nélkül, hogy e kivándorlásoknak bármi politikai jelentőség volna tulajdonítható; sőt ezen esetek nem is tekinthetők végleges kivándorlásoknak, a mennyiben néhány esztendő alatt ezen emberek ritka kivétellel mind visszatérnek.

Azon örvendetes és a magyarság uralmának erősítésére és biztosítására hivatott nagymérvű bevándorlás, mely az elmúlt félvben is bár nem oly tömegesen, mint előbb Bukovinából az Al-Dunához folyamatban volt, s mely mint őszinte hazafias örömmel tapasztalható szerencsés voltunk — az elmúlt félvben is tárgya volt nagyméltóságod kiváló figyelmének s bölcs atyai gondoskodásának, részletesen és gyorsabban hozatik a szervezett kormánybiztosság által nagyméltóságod szives tudomására, mint a mi adataink tehetnének s ezért itt arra szorítokunk, hogy excellentiád irányában szívünk mélyéből jövő köszönetünknek adjunk kifejezést az ezen ügyben tett s törvényhatóságunk érdekeit oly nagy mérvben előmozdító bölcs intézkedéseiért, egyben pedig eszedzünk, hogy ezen ügyet továbbra is hathatós pártfogására méltatni kegyeskedjék.

Nem kevésbé örvendetes s egyuttal közegészségünk kedvező voltára is élénk világot derítő megyénk népességi mozgalma, melyet a következő táblázat tüntet fel:

Folyó név	A járás megnevezése	A népmozgalom		
		született	halálozások	szaporodás
1	Nagy-Becskerek város	422	282	140
2	Körzponti szolgabír. jár.	1267	883	384
3	Módosi "	669	324	345
4	Perjámosi "	878	423	455
5	N.-S.-Miklósi "	1140	919	221
6	Zombolyai "	1344	766	578
7	Tör.-Becsei "	"	"	"
8	T.-Kanizsai "	985	835	150
9	Cseneji "	809	395	414
10	Bánlakai "	598	292	306
11	Pancsovai "	1200	886	314
12	Antalfalvi "	989	729	260
13	N.-Kikindai "	1462	994	468
14	Párdányi "	798	493	305
15	Alibunári "	615	404	111
	Összesen	13176	8725	4451

Ezen adatok úgy teljességükben, mint a járási összegekben oly hatalmas, itt-ott a halálozásokkal szemben 100%-ra is rugó szaporodást tanúsítanak, mely allandóság esetén igen alkalmas arra, hogy megyénk aránylagos gyér népességét rövid idő alatt a gazdasági és kulturális élet élénkebb fejlődésének előfeltételeit képező sűrűsége emelje.

Az elmúlt félvben az 1879. évi L. t. c. alapján a magyar állam kötelékéből kilépett 4, e törvényhatóság területén illetőséggel bírt egyén, s két ily ügy folyamatban van.

Ha ezen négy esetet is, valamint a fentebb kimutatott 4 kivándorlót a halálozásokhoz hozzáadjuk, vesztésünk a mult félvben 8269 lélek, melylyel szemben a népesség növekvése 12373; szaporodás tehát 4004, a mult félévi 1532 főnyi szaporodásnál tehát 2472 fővel több; ide nem számítva csángó véreinket.

A szegény ügy törvényhatóságunk területén nem bir ugyan oly fontossággal, mint az ország más kevésbé áldottabb megyéiben mert a mezőgazdasági foglalkozás tulnyomó sága, valamint községi és lakási viszonyaink, melyek mellett nagyobb embertömegeknek egy helyre összeszorulása nem igen fordul elő, az elszegényedés nagyobb elterjedését kizárják, különösen azon esztendőknél, mint a két utolsó volt. Mindazonáltal kellő gond fordítatik ezen

ügyre, s az 1871. évi XVIII. t. cz. 131. §-ában foglalt rendelkezés végrehajtása a községekkel szemben szigorúan ellenőrzetetik.

A befolyt jelentések szerinti községjelzésben részese az elmúlt félvben:

Nagy-Becskerek városában 60 szegény, 13 árva és 3 lelenz, összesen 3016 frtyi segélyben; a t.-becsei járás 4 községében 34 szegény 507 frt 34 krban; a tör.-kanizsai járás 1 községében 1 szegény, terménybeli segélyben; a nagy-kikindai járás 5 községében 30 szegény, 1066 frt 90 krban; a nagy-szt.-miklósinak 7 községében 51 szegény, 461 frt 30 kr.; a perjámosi járás 3 községében 24 szegény, 327 frtyi; a zombolyai járás 7 községében 46 szegény, 277 frt 76 krban; a cseneji járás 5 községében 39 szegény, 301 frt 69 krban; a pardányi járás 5 községében 12 szegény, 123 frt 60 krban; a módosi járásban 2 szegény, terménybeli segélyben; a bánlakai járás 3 községében, 5 szegény, 132 frtyi; az alibunári járás 5 községében 6 szegény, 253 frt 60 krban; végre a pancsovai járás 3 községében 7 szegény, szintén pénz- és terménybeli segélyben. — Összesen tehát 51 községben 441 szegény, a mult félv folyamán 6467 frt 19 kr. pénzbeli, s azonkívül nagyobb részt még terménybeli segélyben is részese, úgy hogy az átlagos félévi segély egynemint 14 frt 75 kr tesz ki, mely csekély összeg is az azt kiegészítő terménybeli segéllyel együtt jobban elegendő, hogy kezdetleges életviszonyaink közt tűrhető megélhetést biztosítson.

A lelenzgyben változás nem állott be; Nagy-Becskerek városa 4 lelenzt magánháznál nevelteti, ugyszintén M.-Szt.-Marton községe is egy lelenzt, míg Zombolya községe négy lelenzt a bécsi lelenzházban tartatja el. (Folyt. köv.)

Jegyzőkönyv.

Felvetett Nagy-Becskereken Torontálmegye közigazgatási bizottsága gyámügyi küldöttségének 1884. évi januárhó 22-én tartott rendes ülésében.

Jelen voltak: Hertelendy József főispán ő mélt. elnöke alatt, Kovách Ágoston kir. tanácsos, Vecsey István, Dr. Demkó Pál, Urbán Andor küldöttségi tagok, Fuchs Sebő városzéki elnök mint előadó és Tarnay Ferencz aljegyző.

Elnök ő mélt. a gyámügyi küldöttséget az 1877. évi XX. t. cz. 216. §-a értelmében, 1884. évre megalakultnak nyilatván, a mai napra kitűzött ülésre megjelent tagokat üdvözlő és az ülést megnyitottak kijelenti.

Előadó Fuchs Sebő városzéki elnök: Özv. Magyarov Ricza perlaszi lakosnak a Magyarov-féle házközösségi vagyon egy részének bérbeadását elrendelő 9335—1883. számú városzéki végzés elleni felebbezése.

Az előadó az városzéki végzést annak indokai alapján helybenhagyatni javasolja. Kovách Ágost, Dr. Demkó Pál tagok, tekintettel az 1877. évi XX. t. cz. intézkedésére, melyek szerint az özvegy anya van hivatalva gyermekei felett nem csak mint t. és t. gyám a gyámságot viselni, hanem a hátrahagyott vagyon szamadás tétel nélkül kezelni, az előadó javaslatához nem járulnak; elnök ő mélt. indítványozza, hogy miután felebbező a hagyaték állagához tartozó ingóságokat eladta, másodikfoku határozat hozatala előtt vizsgálta meg, vajlon az özvegy által előhozott azon körülmények, melyek őt az ingóságok eladására kényszerítették, tényleg fenforogtak-e? és minden egyes esetben tett kiadások mily összegre ruhtak, vizsgálta meg; mely indítvány egyhangulag elfogadtatván a vizsgálat folytatására és az eredmények bejelentésére az ügyiratok kiadása mellett a megyei városzéki utasítatik.

Ambrus férj. Gaál Mária n.-becskereki lakosnak kk. Katicza leánya tulajdonát képező ház eladását megtagadó 22. számú másodikfoku gyámhatósági végzés elleni felebbezésére vonatkozó belügyministeri rendet 54219-IX. szám alatt.

A belügyministeri rendet mint harmadfoku gyámhatósági határozat, az előadó javaslatához képest az összes iratok kíséretében további intézkedés végett a Nagy-Becskerek városi városzéki hiteles alakban kiadati határozatlik.

Jovanovits szül. Csura Mártha vereszei lakosnak a Csura-féle vagyon közönség tárgyában a 12.007—árv. 1883. szám alatt hozott városzéki végzés elleni felebbezése.

Az előadó javaslattal szemben, hogy a felebbezett városzéki végzés indokainál fogva helybenhagyatnak Dr. Demkó Pál és Kovách Ágost indítványozza, hogy a felebbezett végzés, tekintettel arra, hogy felebbező már önjöng és atyja halála után maradt s házközösséget képezett vagyon árvatárilag nem kezeltetett s ebből folyólag az városzéki felebbező érdekében eljárni nem illetékes, feloldassék és felebbező netáni örökösödési igényeinek érvényesítése végett a bíróságához utasítassék.

Ezen indítvány egyhangulag elfogadtatván határozatlik emellettik.

Neatorov Julka és érdektársai nagybecskereki lakosoknak, Jakovlyev Illia gondnok díjazása tekintetében 700-1883. sz. alatt hozott városi városzéki végzés elleni felebbezése.

Az előadó határozati javaslat: hogy a felebbezett végzés az előadó által felhozott indokok alapján feloldassék és a Nagy-Becskerek városi városzéki felebbezésben

felhozott állítások megvizsgálása után újabb határozat hozatalára utasítassék, egyhangulag elfogadtatván határozatlik emellettik.

Fehér Istvánné szül. Kelyes Luiza budapesti lakosnak elmebeteg ferje gondnokasági ügyében 8339-1883. számú városzéki végzés elleni felebbezése.

Az előadó határozati javaslat, hogy az általa előadott indokok tekintetbe vételével a felebbezett végzés feloldása mellett felebbező rendeltessék elmebeteg ferje Fehér István gondnokává, egyhangulag elfogadtatván, Kovách Ágost által indítványozott azon hozzáadással emellettik határozatlik, hogy az városzéki részéről kinevezett gondnok Tomasevits Janos gondnoki tisztje alól felmentetik.

Knezevits Dusan n.-csanádi lakosnak néhai Knezevits Janos hagyatéka ügyében 4200-1883. sz. alatt hozott városzéki végzés elleni felebbezése.

Az előadó határozati javaslat, hogy a felebbezett végzés helyes indokainál fogva és a felebbezés elvetése mellett helybenhagyatnak, egyhangulag elfogadtatván, határozatlik emellettik.

Mirts Illia pészaki lakosnak kk. fia eltartására vonatkozó 970. számú másodikfoku határozat elleni felebbezése.

A felebbezés a tárgyatok kíséretében az előadó javaslatához képest harmadfoku elbírálás czéljából a nm. m. kir. belügyministeriumhoz felterjesztetik.

Riszto Péter nagybecskereki lakosnak a városi városzéki által néhai Szollár Rozalia hagyatékának kezelése iránt 492. sz. alatt hozott végzés elleni felebbezése.

Az előadó határozati javaslat, hogy a felebbezett végzés helyes indokainál fogva és főleg, hogy felebbező a végrendelet szerint csak a kötvények után járó kamatok tekintetében mentett felzamadás tétel kötelezettsége alól, helybenhagyatnak és felebbezőnek azon joga fentartassék, miszerint az általa bevezendő s a gyámpenz-tárba szállítandó a tőkéknek végrendelet szerinti biztos kölcsönzésére nézve indokolt javaslatot tessen, egyhangulag elfogadtatván, határozatlik emellettik.

Vuchetich Endre módosi ügyvédnek az általa Boszankits Szrejától átvett árva pénz megterítését elrendelő 1109. számú másodikfoku határozat elleni felebbezésére vonatkozó 54.214-IX. számú belügyministeri rendet.

A belügyministeri rendet, mint harmadfoku gyámhatósági határozat, az előadó javaslatához képest, az összes iratok kíséretében, további eljárás végett a megyei városzéki hiteles alakban kiadati határozatlik.

Kanten Ferencz szerb-párdányi lakosnak kk. unokája Kanten Peter öröksége tárgyában 12435-árv. 1883. sz. alatt hozott városzéki végzés elleni felebbezése.

Az előadó határozati javaslat, hogy a felebbezett végzés helyes indokainál fogva és a felebbezés elvetése mellett helybenhagyatnak, egyhangulag elfogadtatván, határozatlik emellettik.

Id. Szabó István n.-elleméri és Popovits Vazul ó-becsei lakosnak a közigazgatási biztosság által Dr. Szabó Alajos és neje szül. Nosinszky Katalin közt létrejött szerződés jóváhagyása tekintetében 719. szám a. hozott határozat elleni felebbezése.

A felebbezés a tárgyatok kíséretében az előadó javaslatához képest harmadfoku elbírálás czéljából a nm. m. kir. belügyministeriumhoz felterjesztetik.

Özv. Joczity ismét férj. Pejánov Anna ó-bánovci lakosnak az ő és elhalt ferje tulajdonához tartozott ingatlanok visszaszerzése tárgyában 14266-árv. 1883. sz. alatt hozott városzéki végzés elleni felebbezése.

Az előadó határozati javaslat, hogy a felebbezett végzés helyes indokainál fogva és a felebbezés elvetése mellett helybenhagyatnak, egyhangulag elfogadtatván, határozatlik emellettik.

A magyar-francia biztosító-intézet a vidéken.

Felkérteünk a következő levél közlésére: Kecskemét, jan. 24.

A magyar-francia biztosító-társaság akviraló-ügynöke Kecskeméten járván, befordult itt egy esernyő-készítőhöz, Kohn Gáborhoz. Bőbeszédségének sikerült Kohn Gáborral, ki épen egyéb sűrűs teendőkkel volt elfoglalva, valami biztosítási okmányt aláírni. A rábeszél fel, ki jól lehet azt sem tudta, mi ir alá, csakohy szabaduljon a kellemetlen vendégtől, 10 frtyi készpénzt is átadott az intézet utazójának.

Az utazó távoztával Kohn Gábor eszmélni kezdett, mert 1000 frtos biztosítást 20 évi 60 frt fizetéssel irattak vele alá.

A biztosítási ügyben jártasak felvilágosították, hogy ha valamelyik helybeli pénzintézetbe tesz 20 éven át 60 frtot, akkor 5%-al kamatozva nem ezen, hanem több mint kétezer frtya leend. Kohn Gábor tehát meggyőződén, hogy a magyar-francia biztosító-társaság gyámsága többé kerül, mint a mit ér, továbbá pedig figyelmessé tétetvén arra, hogy a mostani krachos világban nem lehet tudni, hogy az efféle Bontoux által alapított sorsjátékos, nyeresémes biztosító-intézet é-e 20 esztendőig, veszni hagyta az ügynöknek átadott 10 frtot.

Kecskeméten az intézet ezen leleményes pénzkereseti módja, általános közbeszéd tárgyát képezi. Nagyon csodálkoznak, hogy ilyen üzletek épen ama intézetnél történnek, melynek igazgatóságában földink, Schweiger Márton is helyet foglal. Ha a magyar-francia biztosító-társaság kellemetlenségeket ki akar érülni, tanácsos lesz elalni peretől, különben ezen úgy nagy port fog felverni, mert egyen országgyűlési képviselőnk a parlamentben interpelláció tárgyává szándékozik tenni az esetet. T—e J—f.

Eddig a levél, melyet meghízható kézből veltünk és közérdeku ügy levén, közöltük azt egész terjedelmében. Úgy tudjuk különben, hogy a magyar-francia biztosító-intézetnek az első évi befizetési részletből nincs haszna, mert az, az ügynök provizióját képezi. Ezért pedig nem érdemes, hogy az intézet közkára tegye egész létét és túlmérvben echauffirozza magát ügynöke jövedelmének gyarapítása végett.

Mert annyi bizonyos, ha ezen úgy az országgházban szellőztetik, azzal az intézet további működése Magyarországon kétségessé válhatik. Reméljük, hogy a magyar-francia biztosító-társaság nem fogja ezt 50 forintnyi csekély összegért közkára tenni.

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Hajdusicván, 1884. évi január 20.-án. Felkesedett örömmel üdvözölte e hó 19-én a bánlakai járás összes községeinek előjárósága Dániel László járási szolgabíró urat azon hivatalában, melyre őt megyénk közönségének teljes bizalma emelte.

Lelek beszédében fejtegette Va d a s z Kálmán bánlakai jegyző ur a szolgabírói hivatalnak fontosságát, s a megye bizottságának az új szolgabíró személyéhez fűzött bizalom jelentőségét; s végre az egybegyűlt előjáróságok által képviselt községe lakosságának, becses személye iránti vonzalmának s abbéli örömeinek adott kifejezést, hogy a választás a járásra nézve oly szerencsésen dőlt el az által, hogy nemcsak egy járásunkbeli érdemes férfi, hanem egy általunk szeretett tisztelt s a közjölét előmozdítása körül oly sok érdemeket szerzett családnak tagja foglalta el járásunk főhivatalmát székelt.

Következett ezután a „székfoglaló”. Nem kell e szónak bővebb magyarázat adnom, tudja mindenki mit jelent e szó hazánkban! Ebből felett az első pohár-köszöntőt Dániel L. szolgabíró úr mondta ö felsége a királyra, még hosszú életet kívánva neki dicsőségteljes uralkodásához. Majd Bielek Antal segédszolgabíró úr mondott — szünni nem akaró eljenzésekkel kísért szép toasztot főispán úr ő méltóságára s Tallian Bela alispán úr ő nagyságára.

Ezzel meg lévén a toasztok sora kezdve, mindenki iparkodott az unnepest szolgabíró urat felköszönteni, s lázas sietséggel kísérték egymást a különféle nyelveken elmondott — bár nem Demosthenesi, de ékeesen értelmezett — szónoklatok, melyek mindegyikét harsogó eljenzések követték.

A mint ily alkalommal már lenni szokott: az ember megelégszik mindenkiről, ki iránt nagyobb tisztelet s becsülés tölti el szívet, s így Dániel Pal országgyűlési képviselő úr ő nagysága sem maradtott ki azok sorából, kikért poharak ürítettek.

De kapott ez alkalommal a „Schulverein” is paprikát. Kárhoztattak német ajkú polgártársaink annak hivataln toakodását, s tiltakoztak az ellen, hogy őket valaki azon hazájukban, melynek szabadságáért vítezül harcoltak, s melynek boldogságáért s felvirágzásáért velünk karöltve munkálkodnak — idegeneknek, német pártfogásra szorultnak tekintse.

Tanuság volt ez összefüvetel arra, hogy megyénk — úgy szólna e legpolyglettabb járásának lakossága egymással a legpéldásabb egyetértésben él, s azon férfiakat, kik sorsának intődi, őszintén tiszteli, s vonzalommal ragaszkodik hozzájuk.

Adjá a mindenható, hogy mindazon kívánságok, melyek ez ünnepeylen elmondattak, teljesedésbe menjenek.

Streinicz Mihály.
 körjegyző.

Vasuti ügy.

Folyó évi február hó 1-től a Zsolnáról Bécsbe közlekedő futárvonat Pozsonyban hosszabb tartózkodást nyert; s ennél fogva innen csak 7 óra 31 perczkor este indul, Bécsbe pedig 8 óra 33 perczkor érkezik. A Pozsony és Bécs közt forgalomban levő helyi személyvonatok közt, a jelenleg 6 óra 45 perczkor reggel Pozsonyból induló vonat 7 óra 10 perczkor reggel fog elindítani, míg az ellenkező irányu vonat Bécsből délután 5 óra 30 perczkor indulni s esti 8 óra 20 perczkor érkezik Pozsonyba.

Továbbá a fennemlített naptól fogva a Budapest és Vác köz közlekedő omnibus-vonatok a Budapestről reggel 5 órakor s délután 4 órakor, úgy a Vácra 6 óra 35 perczkor reggel s délután 5 óra 15 perczkor induló omnibus-vonatok közlekedése beszüntetetik, helyettük pedig Budapest és Esztergom-Nána közt egy reggel 5 óra 30 perczkor Esztergom-Nánáról és délután 4 óra

50 perczkor vonat, való egy reggel pestről és budól omni helyezetik falragaszbo

* Kéz Január 28-án fordulója a templomban ifjúság részben isteni tiszteletliberát Obelisk fölére celet Herr Ödön orgonán.

* Egy Mangold Armand szerzett Mari templomban tással; az ének az orgonán, maiból kitünt san érti, jeltottabb művel szakirodalom

* Csak és zárkó Kerekén. népszerűség lyet a gró során kereszt napig híven ságokat ujad családnak, a tanczestélye, Csekonics M. dulóját unneprank anyagil el kell ismer szellemiség salonjaita r bankároknál bögni kezd. megnevezhet pisztrángot. pénzért szer étel nemek, feltalasa tette ház prestigejé — A boldog Liptay Leona tája, már sok azon férfiak és későbbi emet képviselt Károlyi és C szaporodott. hatolt egyénehez és szellem példányában, portosultak a költő szabads radicsomá a nem voltak a Szegedről hoz taládran póto kezdte nyira mely sikraiva adására, kezd menu, mint a zombolyai la körül megszö mint előtanó tanczot. A dis unnepest Kar képe is szere rok pedig job és ibolyak, fes voltak göngy csemege egy dig nagy vad egy teljes or zott souper és Csekonics E előkezésnégye kitüntöen és fesztelenséget a tancz csak mikor a hölg pedig Naczi b csoportosult ünnepeylen ny gyek közül: a nőné szül. E tája, lilaszinu gyémánt éksz szül. Cziraky szaszinu neha számos moogy gróf Karolyi grófnó, bíbor diszített neha jában piros e val, a rózsasz gróf Cziraky gyönyörű febdagon diszítve hercegné, u fején brillant rian urhölgly Taxis hercegn len Józsefné ben; özv. gr val, Irma g Podmaniczky ruhában; ittel brocat ruhába leányával, fel dorf Marcsa g

50 perczkor Budapestről induló omnibus-vonat, valamint Budapest és Palota közt egy reggel 6 óra 30 perczkor Budapestről és reggel 7 órakor Palotáról induló omnibus-vonat ismét forgalomba helyeztetik. — Bővebbet az ezt hirdető falragaszból.

HIRHARANG.

* Kegyeletes megemlékezés. Január 28-án Deak Ferenc elhunytának évfordulója alkalmából a helybeli főgymnasium templomában a tanári kar és az egész tanuló ifjúság részvétele mellett unnepeles gyász isteni tisztelet tartott. A gyászmisét és a liberát Obelcz József a kegy. r. haz második-főnöke celebrálta, az ifjúsági énekkart pedig Herr Odón főgymn. rendes tanár kísérte az orgonán.

* Egyházi ének. Mult vasárnap Mangold Armin úr Kerschnek egy legújabb szerzett Mária dalát énekelte a főgymnasium templomában a nála már megszokott praecisiással; az éneket maga Kersch Ferenc kísérte az orgonán. Kersch kinek művészi praecidiumaiból kitűnik, hogy a generalbassust alaposan érti, jelenleg az egyházi zenének leghivatottabb művelői közé tartozik, mit a külföldi szakirodalom is elismert.

* Családünnepély Zombolyán és zártkörű táncestély N.-Beckerekben. A fényt, izlet, vendégszeretetet, népszerűséget, közszeretetet és tiszteletet, melyt a gróf Csekonic család, évek hossza során keresztül fenntartott, az utódok is, mai napig hiven megőrizték. Ezen kiváló tulajdonságokat újabb feltűnően igazolta a nagyúri családunk, a zombolyai kastélyban megtartott táncestélye, mellyel gr. Károlyi István, szül. Csekonic Margit grófnének születési évfordulóját ünnepelte. Nem nagyon vigasztaló ugyan ránk anyagilag kevésbé dotáltakra nézve, de el kell ismernünk, hogy a művészet izlés és szellemiség legelőnyösebben az aristocratia salonjaiban nyilvánkozik. Az a leggazdagabb bankároknál is megékes, hogy az arany borjú bőgni kezd, s a parketten a vendég, bizonyos megnevezhellen tárgyon csuszik meg. Paczánt, pisztrángot, császár madarat, articsokát jó pénzért szerezhetni, de Caramen-ti, nem az étel nemek, hanem annak elkészítési módja és felállása tettek halhatatlanná. — A Csekonic ház prestigeje nem ez ünnepektől datálódik. — A boldogult gróf és a paratlanul kedves Liptay Leona bárónő Kecskemét utcai palotájára, már sok évvel ezelőtől gyulhelye volt azon férfiaknak és nőknek, a kik a negyvenes és későbbi években az izlet, fényt és szellemet képviselték. — E becses hagyomány a Károlyi és Cziráky grófok adományával meg szaporodott. — A kastélyok társasága változhatott egyénekben, de hű maradt ősi jelleméhez és szelleméhez. — A növényvilág ritkább példányában, fényárban és virágillatban csoportosultak mind azon kellekék, melyek (a költő szabadságát használva) a salonokat paradicsommá alkotják. Szeraphok és Cherubok nem voltak ugyan jelen, de azok hiányát a Szegedről hozott Erdélyi Naczi bandája hatalmasan pótolta. — Ó már a diner alatt meg kezdte nyirettüjével azt a villanyozást, a mely szikraival Terpsichore istenasszony jeladására, kezd csak isten igazában gyújtani. A menu, mint a grófi családoknál rendesen, a zombolyai kastélyban is kitűnő volt. Tíz óra körül megszólalt a zene és Cziráky János gróf mint előtáncos, csárdással nyitotta meg a táncot. A diszes cotillonjelvények között az ünnepeket Károlyi Margit grófnő kitűnő arczképe is szerepelt; a nagy cotillon-virágcsokrok pedig jobbra gyönyörű úde hyacinthok és ibolyák, festvényekkel ellátott papír tartókba voltak gongyolva. Meleg és hűsítő itál, úgy esemege egész éjen át, három óra tájban pedig nagy vacsora szervizelt, melyet az egy teljes óran át tartott és többször „újra”-zolt souper csárdás követelt. Az a grófnő és Csekonic Endre gróf úr rendkívüli figyelmével, előkezeséggel, kedélyességgel és nyájassággal a kitanon és fényesen sikerült estélynek oly fesztelenséget és vidámságot kölcsönzött, hogy a tánc csak reggeli 7 órakor ért véget, a mikor a helygyvilág visszavonult, a fiatalok pedig Naczi bandája körül egy mellékerembe csoportosult vigadni. Részlet vetek e fényes ünnepeken mintegy ötvenen, és pedig a hölgyek közül: a hazi úrnő, özv. Csekonic Jánosné szül. Liptay Leona bárónő ö. excellenciája, lilaszínű nehéz selyemruhában, gyönyörű gyémánt ékszerekkel, gróf Csekonic Endre szül. Cziráky Constance grófnő, gyönyörű rózsaszínű nehéz atlasz selyem ruhában, hájában számos mogyorónagyságu gyémánt oseppekkel; gróf Károlyi Istváné, szül. Csekonic Margit grófnő, biborpiros, hasonló színű bársonnyal díszített nehéz selyemruhában, piros harisnyájában piros cipővel festői alak volt leányával, a rózsaszínbe öltözött Melinda grófnővel; gróf Cziráky Jánosné, szül. Almássy grófnő, gyönyörű fehér bársony brocat ruhában, gazdagon díszítve arannyal; Thurn-Taxis Victorin hercegné, nehéz fehér selyem atlaszruhában, fején brillant diadém, leányával Lázár Marian urhölgygel, fehér selyembe és a kis Taxis hercegnővel, két fehérben; gróf Bethlen Józsefné leányával, Anna grófnővel, fehérben; özv. gróf Pejacsevics Károlyné leányával, Irma grófnővel, fehér ruhában; báró Podmaniczky Gyuláné, gazdag fehér brocat ruhában; ittebei Kiss Elemérné, gazdag fehér brocat ruhában; Dellimánich Dóra úrnő, két leányával, fehér moliban, selyemmel; Rogendorf Marcsa grófnő, fehér moll, bordeaux vörös

bársonnyal, a dinérel tengerzöld selyemben; Pirret Eugenie bárónő, a habok nymphája, violaszínű ékes moll ruhában és egy francia hölgy, két ruhában. A férfiak közt ott voltak: Thurn-Taxis Egon herceg két kis fiával; Csekonic Endre gróf, négy kis fiával; Károlyi István gróf, György fiával; Cziráky János és Rogendorf Aladár grófok, Ambrozy Béla, Podmaniczky Gyula, Malcomes Gerson, Pirret Lajos bárók; bobdai Gyertyánffy Ferencz, ittebei Kiss Elemér, gróf Bechthold cadet, Damaszkín István hadnagy, Rónay Jenő, Babics József, pézszaki Bajzáth Pista, Hettyei Kálmán, Belicska szolgabíró, Tabak György, Kiss Gusztav, Binder József tanár; Bartokovics, Rohonczy, Mentlik huszárkapitányok, Bene és Pufferding főhadnagyok, Szacsy hadnagy és Kellemei Melcer huszárcadet. — Nagy-Beckerekben Rónay Jenő megyei főjegyzőnk a zombolyai mulatságnak kellemes fáradságát még jóformán ki sem pihente, miután az egész következő napot hivatalos működésben töltötte s már szombaton este ismét egészen magára vette a szívelyes és barátságos fogadást minden terheit, hogy az általa táncestélyre meghívott vendégeket az általa megszokott komforttal fogadhassa. E zártkörű táncvigalom ismét bebizonyította azt, hogy egy táncestély sikerének nem a nagy szám, hanem a kedély összhangzása és a műveltség otthonosága a főbb kellekék. A jó kedv jellemzően csak annyit említek meg, hogy a souper csárdás egy teljes óráig tartott s még akkor is akadnak „újra”-zók, a kik deli táncunkat még egy iczi-piczit folytatták volna. A füzértánc, mint mindig, úgy most is igazolta, hogy valakiben versfáradás nélkül is lakhatik költői lélek, a mit jelestollu főjegyzőnk ellenségei sem fognak megtagadni. A kaszinói vendéglős mint mindig úgy most is tiszta és izletes ételeket és borokat szolgáltatott s a legkérlehetlenebbül röjök meg ez alkalommal a kereskedői ifjak baljáról adott tudósítás íróját, ki méltatlanul és igazságtalannul támadta meg a kaszinói vendéglős által akkoriban szolgáltatott ételeket és italokat. Jelen voltak a hölgyek részéről: Dienst Emmi, Feigl Miczi, Filkovic Luiza, Hertelendy József, Kovacs Vilma, Palfy Irén, Plechl Hona kisasszonyok és Hertelendy Józsefné főispánné ö. mag.; továbbá Dienstné, Filkovicné, Kovacsné, Kovacszné, Kellner Edéné, Lauka Gusztavné, Palfy Imréné, Plechl Szilárdné, Poroszkayné, Stassik Ferenczné és Weisz Lidorné úrnők. A mulatság esti 9 órától reggeli 7 óráig tartott.

* A helybeli lövész-egylet vasárnap f. é. jan. 27-én délután 3 órakor tartotta meg rendes évi közgyűlését a casino helyiségekben, Eisenstädter Ignácz alvőszermester elnökölte alatt. A közgyűlés a mult évi számadások megvizsgálása és a f. évi költségvetés megállapítása, valamint a felmentvénymegadása után az alapszabályszerűleg lelépelt régi tisztikar helyébe, melynek buzgó és odaadó működéséről jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott, az új tisztikart és a választmányt alakította meg. A választás eredménye következő: főlövész-mester: Hertelendy József főispán; lövész-mester: Poroszkay Béla megyei főjegyző; alvőszermesterek: Eisenstädter Ignácz és Kokits A. F.; titkár: Lihovnik János; pénztáros: Konkoly Samu; ügyész: Keler Ákos; gazda: Hotton Lajos. A választmány a következő tagokból áll: Andrássy Mihály, Dekány János, Dr. Haidogger Lajos, Hanslián János, Julcher Pál, Kuss Gyula, Kellner Ferencz, Krausz Ignác, Kersch Ferencz, Novak J. K. Számvizsgáló bizottság: Binzberger Mihály, Stier Ferencz és Kohn J. M.

* A nagy-beckerek dalárda választmánya f. é. b. 29-én tartott ülése-ből értesíti a tagsági díjjal határolt pártoló tagjait, hogy azok, a kik a határolt egy hét lefolyása alatt be nem szolgálták, bírói úton fogja kötelesegeiket teljesítésére szorítani.

* A szabadságharc-szobor bizottmányának f. évi jan. hó 4-én 849. sz. a. kiadott nyilvános számadása szerint Torontálmegeé eddig összesen 1406 frt 64 krral járult az alapítókhoz. Ebből a törvényhatóság adott 500 frot, a kiadott gyűjtőleveken befolyt 780 frt 32 kr., felhívás nélküli adomány pedig 96 frt 32 kr. Megjegyezzük, hogy a szoboralap jelenlegi állása 78541 frt 59 kr.

* Jelméz bál. Mint értesülünk a helybeli jötekon „Maskil el dol” egyesület f. é. február hó 16-án saját pénztára javára a casino helyiségekben egy jelméz és alrczos bált rendez. Felhívjuk t. olvasóink figyelmét az ezen évadban saját nemében egyedül és igen mulatságosnak ígérkező estélyre. Bővebbet jövő számunkban közlünk, most még csak annyit, hogy falragaszok által történik a meghívó. Belépti díj személyenként frt 1.50, családjegy frt 4.—.

* Lövészegyleti bál. Holnapután, februar 2-ikán lesz az első lövészegyleti bál a casino társulat helyiségekben, mely a rendezőbizottság eddigi művelményei és az általános érdeklődés után itélve nem csak elegans hanem igen látogatott is lesz. Belépti jegyek válthatók: Eisenstädter Húgo, Mencer Lipót, Krausz Ignác, Kokits A. F. és Rózsá Béla uraknál.

* Helyreigazgatás. A mult számunkban a helybeli kereskedelmi ifjak baljáról közölt referendánk végső mondatát azon tétel képezi: „hogy a kaszinós drága pénzért rossz ételt de még rosszabb italt adott”. De minekutána mi több oldalról azon meggyőződést szerettük meg magunknak, hogy ezen állítás helytelen, mert a kaszinói helyi-

ségeket mindenkor jó, izletes étkek és tiszta, jó borok nem drága, hanem olcsó pénzért kaphatók, úgy a fennebbi, közölt állításunkat illetőleg tételt mint teves vagy boszus információ alapulót a megsértett kaszinós nemkülönbön az igazság reputációjának helyreállítására véget ezennel visszavonjuk.

* Bál a vidéken. A török-becei önkéntes tűzoltó egylet f. hó 19-én a nagy vendéglő termében, sejtát pénztára gyarapítása javára zártkörű táncvigalmat rendezett. — A mulatság minden tekintetben sikerültnek mondható, általános jó kedv és fesztelenség jellemzi az egész mulatságot, mely mind végig megtartott. — Különösen dicseretelt kell mondanom Kulcsár titkár úr tevékeny buzgalmaának, a ki legtovább fáradozott a bál érdekében. — A jelenvolt hölgyek közül felemlitem: Bizon Leopoldine, Karnasz Paula, Biczek Rózi és Erzi, Harl Zsófi, Deker nővérek, Eibesitz Czila, Viszai Teresi, Koner nővérek. — A mulatságnak a reggeli 4 óra vetett véget. M. G.

Torontálmege közigazgatási bizottságának

1884. évi január hó 21-én tartott rendes havi ülésén előadott ügyek jegyzőkönyve.

Elnök főispán úr ö. méltósága meleg szavakkal üdvözölve ez évben először egybegyűlt közg. bizottsági tagokat, ezen bizottságot 1884. évre megalkotották nyilvánítván, azüzlést megnyitja.

Erre Dániel János kir. tanácsos úr ö. nagysága szót emel s kijelenti örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy ez évben először egybegyűlt k. bizottság tagokaként szíve mélyből erdő újvi szerenese kívánatait főispán úr ö. méltóságának kifejezze, kívánva családi boldogságot, erőt és kitartást vállaira nehezülő feladatok megoldásához, s midőn köszönetet kifejezi mult évi közigazgatási bizottsági tanácskozás bőséges vezetéseért, egyuttal kéri ö. méltóságát, hogy jövőben is jelölje meg a törvénykeretét melyben e bizottságnak mozognia szabad, s ekkor bármily nehézségek is merüljenek fel, meg van győződve, tapintatos vezetése alatt, a közigazgatási bizottság feladatát a legjobb sikerrel oldandja meg.

Továbbá midőn meg ö. méltóságának családjában mult évi december hó 22. megtartott családi ünnepelel örömet kifejezi és szíve sugallatát követve kívánja, hogy ö. méltósága a haza javára és családjára örömeire még soká éljen, ajánlja a közigazgatási bizottságot továbbra is hajlamába. — Szünni nem akaró éjelenk után főispán úr ö. méltósága rövid válaszában forró köszönetét nyilvánítja ezen megemlékezésért s a közigazgatási bizottság barátságába továbbra is ajánlja magát.

Főispán úr ö. méltósága indítványozza, hogy a napirenden lévő ügyek elintézése előtt, szükségesnek tartván ezen bizottság kebeléből évenként alakítani szokott szakbizottságok, valamint a törvényhatóság bizottság mult évi szeptember hó 24. és folytatva tartott rendes özi közgyűlésének 613. számú határozatában említett s az 1883. évi XV. t. cz. 12. §. alapuló, — a megyei pótdó egyénekenkénti kivétele ellen esetleg beadandó felszólalások illetékes elbírálására szükséges négy tagból álló küldöttségnek megválasztását.

Az indítvány elfogadattván ehhez képest egyhangulag megválasztattak: — 1. A fegyelmi választmányba rendes tagokul: Kovács Ágoston kir. tanácsos, Vécsy István, Steinbach Antal kir. tanácsos, Enyedy Albert főmérnök s póttagokul: Wächter Henrik, kir. adófelügyelő és Dániel János kir. tanácsos. 2. Gyámügyi küldöttségbe rendes tagokul: Dániel János és Kovács Ágoston kir. tanácsosok, póttag: Urban Andor. Főispán úr ö. méltósága részéről kinevezettek: Vécsy István, Dr. Demkó Pál s póttagul: Papp Simon. 3. Erdészeti albizottságba rendes tagokul: Papp Simon elnök, Dr. Demkó Pál h. elnök, Kiss Elemér, póttagul: Vattay Miklós. 4. Erdei kihalási bizottságba rendes tagokul: Dániel János kir. tanácsos, Dr. Demkó Pál, Csávossy Ignác, Papp Simon, póttagul: Hertelendy Gyula, Vécsy István, panosovai kir. erdősz és Urban Andor. 5. Börtönvizsgáló küldöttségbe: a) Nagy-Beckerek: Tallian Béla alispán elnökölte alatt Vinczevidy Izsó, Trifunacz Mladen, Babits József, Urban Andor és Petrovits János m. főorvos. b) Billét—Zombolya: Babits József. d) N.-Szt.-Miklós: Hertelendy Gyula e) Módos: Kovács Ágoston. f) T.-Kanizsa: Tallian Béla alispán. g) Antalfalva—Perlasz. Wächter Henrik kir. adófelügyelő. h) Alibunár—Ujfalu: Enyedy Albert kir. főmérnök. i) T.-Bece Urban Andor. 6. A megyei pótdó egyénekenkénti kivételéről támadható felebebezesek elbírálására hivatott küldöttségbe rendes tagokul: Dániel János kir. tanácsos, Babits József, Urban Andor és Vinczevidy Izsó, póttagokul: Poroszkay Béla m. főjegyző és Wächter Henrik kir. adófelügyelő közigazgatási bizottsági tagok. 7. Közegészségügyi bizottságba: Enyedy Albert kir. főmérnök, Napholcz Ágoston építész és Steiner Miklos gyógyszerész jelöltettek ki.

Adóügyek.

Florian Nikola nagy-beckerek lakos felebebezesé az 1879—1883. évi hadmentességi díj kivétele ellen. — Elutasították. Trifon Kita petrovoszelloi lakos hason ügye. — Elutasították. Birtja István petrovoszelloi lakos hason ügye. — Elutasították. Barbu Jozsim petrovoszelloi lakos hason ügye. — Elutasították. Sosdjan Ilija és Vasza petrovoszelloi lakosok hason ügye. — Elutasították. Schweller Mátyás tóbai lakos hason ügye. — Elutasították. Tusler József csávosi lakos hason ügye. — Elutasították.

Velesov György ó-bessenyői lakos hason ügye. — Elutasították. Milosav Anka tiza-hegyesi lakos hason ügye. — Elutasították. Magyar-Padé községet illető 1883. évi elemi kármunkalat. — Kiadatik a kir. adófelügyelőnek. Tógyér község adójának behajthatatlanság czimén leendő leírása tárgyában. — Mint fent. Weirich Hugó valkányi lakos hason ügye. — Mint fent. Jedovszky József volt dolovai lakos hason ügye. — Mint fent. Radoszevich Mihály román-écskai lakos hason ügye. — Mint fent. Franyova község hason ügye. — Mint fent. Schulhof Gyula volt új-pecsi földérlő lakos ügye. — Pénzügyminister úr ö. nagyméltóságához felterjesztetik. Orlik Miklós nagy-beckerek lakos házber adója elleni felebebezesé. — Elutasították. Szerb-Keresztur község kérvénye, melyben adóhátralékoknak lefizetésére halasztást kér. — Pénzügyminister úr ö. nagyméltóságához pártolólag felterjesztetik. Kéler Elek nagy-beckerek lakos hason ügye. — Mint fent. Radojesity Jela franyovai lakos adóügyi panasza. — Illetékességi szempontból kiadatik a kir. adófelügyelőnek. Rakastyan Stevan és Panu Nacza dolovai lakosok ellen adóhátralék miatt megindított végrehajtás tárgyában. — Kiadatik a kir. adófelügyelőnek. Birovlev Tosa helybeli lakos ellen megindított végrehajtás tárgyában. — A zárlat feloldottat s erről a fél értesítettik. Davidovits Dávid t.-kanizsai lakos ellen indított dologi végrehajtás tárgyában. — Tudomásul vétetik. Ugrai Antal zombolyai lakos felebebezesé I. osztályu kereseti adó ellen. — Leiratik s erről a fél értesítettik. Haupt József oroszlamosi lakos felebebezesé III. osztályu kereseti adó ellen. — Kiadatik a kir. adófelügyelőnek. Kohn J. L. nagy-beckerek lakos felebebezesé az I. osztályu jövedelmi adó ellen. — Pénzügyminister úr ö. nagyméltóságához pártolólag felterjesztetik. Kohn Katharina uzdini lakos hason ügye. — Kiadatik a kir. adófelügyelőnek. Kiss Pál n.-szt.-mártoni lakos 6 frt hadmentességi díj leírása tárgyában. — Mint fent. Vukojev Gyóka szerb-szt.-mártoni községi bírónak adóbehajtás körül elkövetett mulasztás miatti megbírságolás tárgyában. — A bírság lefizetettvén alispán és adófelügyelő eljárás végett értesítettik. Mokrin község előjáróságának felebebezesé a terhére rótt 11 frt és 50 kr. uti költségnek megtérítése ellen. — Leírásba hozatik. Meng József szárcsai jegyző felebebezesé a terhére előirt pénzbírság ellen. — A 30 frnyi bírság leiratik, a 35 frnyi pedig 5 frtra leszállították. Steiner Mihály hajdusizsai lakos felebebezesé a terhére előirt leszámlási költségek megtérítése tárgyában. — Elutasították. Kulifay Lajos helybeli polgármester felebebezesé az 1876. évi XV. t. cz. 62. §-a értelmében ellene kimondott felelőség alkalmazása ellen. — Felmentetik s erről értesítettik. Pénzügyminister úr ö. nagyméltóságának rendelete Schiller Sándor n.-csanádi lakos adóhátralékának leírását iránt. — Kiadatik a kir. adófelügyelőnek. Petrov Pera gádi lakos hason ügye. — Kiadatik a kir. adófelügyelőnek.

Szt.-János községnek az ellene kimondott felelőség elleni felebebezesére leérkezett pénzügyministeri rendelet. — A felelőség alól felmentetik, s erről értesítettik. Hadfy Dóme nagy-beckerek közigazgató adófejlesztési halasztás iránti kérvénye. — Pénzügyministeriumhoz pártolólag felterjesztetik. Franczfeld község kérvénye, melyben mivlétlég ág változása folytán a kir. adófelügyelő 3734/83. számú elintézésének megváltoztatását kéri. — Elutasították. Markovich H. Mihály jarkovaezi lakos hason ügye. — Elutasították. Pénzügyministeri rendelet, mely szerint Gyála községben 1883. éven előfordult elemi kár folytán 2785 frnyi földadó leírás engedélyeztetik. — Kiadatik a kir. adófelügyelőnek. Wächter Henrik kir. adófelügyelőnek 1883. évi decz. havi jelentése. — Tudomásul vétetik. Wächter Henrik kir. adófelügyelőnek 1883. évi II. feléről szóló jelentése. — Pénzügyministeriumhoz felterjesztetik.

(Folytatása következik.)

Szerkesztői üzenet.

Szalay József felkész urnak helyben és Ókrós József urnak Kis-Zomboron. Tárgyalmasz miatt az amugy is későn érkezett cikkekkel a jövő számunkra kellett hagynunk.

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.

NYILTTER.)

Figyelmeztetés.

Alólirottak ezennel figyelmeztetjük a t. cz. közönséget, hogy a vasutalt érkező bor-, hus-, czukor- és sörszállítmányok csak azon esetben admatk az illető vasuti raktárból ki, ha a vasut által kibocsájtott értesítvény nálunk bemutatva és bélyegzőkkel ellátva lézen. Ezen intézkedés a vasuti főnök, illetve vasuti igazgatóságunk beleegyezésével történik.

Kelt Nagy-Beckereken, 1884. évi január 30-án.
Engelsmann és Krausz, fogsasztásadó-bérlők.

*) Az e rovat alatt közölt cikkekért nem vállal felelőséget a szerk.

8135. szám tkvi 1883. **Árverési hirdetemény.** (43—1.1)

A módosi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a m. kir. állami adókinestár mint végrehajlatának, Milityev Tósa végrehajtást szenvedett elleni 843 frt 47 kr. tőke, ennek 6% kamatai, 58 frt 35 kr. eddigi és 5 frtban ezennel megállapított árverés kérés költség iránti végrehajtási ügyében, a módosi kir. járásbíró területéhez tartozó, Szerb-Párdány község 299. sz. tkjében A. I. 2—11. alatt foglalt fél urb. telek egyharmadának 432 forint becsárban, A. f. alatt felvett 2605/a. hr. számú szőlőnek 40 forint becsárban, végül a 268. öi. sz. beltelkes egész háznak, tekintettel az 1881. é. LX. t. cz. 156. §. d) pontjára, végrehajtás alatt nem álló Milityev férj. Zsivanov Timkának a szerb-párdányi 300. sz. tkjében foglalt felerésznyi jutalékát és 165 forint 50 kr. becsárban való nyilvános elárverezése ezennel elrendeltetik és annak foganatosítására a határidő 1884. évi **február hó 7-ik** napjának, d. e. 10 órájára, Szerb-Párdány község házában hivatalos helyiségében kiütetik.

1. Kikiáltási ár a fentebb kitélt becsár, a melyen alul is az árverésre kitézett birtokok eladatni fognak.
2. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át, vagyis 43 frtot, 4 frtot és 16 frtot az árverés megkezdése előtt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.
Módoson, 1883. évi november hó 9-én.

213. szám kig. 1884. **Árlejtési hirdetemény.** (41—3.1)

A megye tekintetes alispáni hivatala f. évi január hó 8-án 224. sz. a. kelt intézkedéssel, a Tarrasról Mellenczére vezető vicinális uton roskadozó állapotban létező, úgy nevezett „Bella Tyupria“ köhid helyreállításának biztosítása céljából árlejtést rendelvén el, az alulirt szolgabírói hivatalnak helyiségben f. évi **február hó 18-án**, d. e. 11 órákor fog megtartatni.

Ezen hid építésére engedélyezett költség összege 1122 frt 16 kr. Vállalkozni szándékozók azon értesítéssel hivatnak meg, miszerint a versenytárgyalásra 5%-os bánatpénzzel ellátva megjelenjenek, vagy pedig zárt írásbeli ajánlataikat szabályszerűen bélyegezve, valamint 5%-os bánatpénzzel ellátva, az árlejtést megelőző nap ide annál inkább benyújtásuk, mivel később érkező ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A zárt ajánlatokban a fentjelzett költségekből leendő %-os árlejtés és számokkal mint betűkkel világosan kiírandó, úgy szintén kitéendő abban, hogy vállalkozó az építési helyi körülményeit, annak feltételeit s a t. teljesen ismeri s azoknak magát aláveti.

A hidepítési munkálatoknak mérete, költségvetése, az általános és részletes építési feltételek alulírott szolgabíroságnál a hivatalos órákban mindenkor betekintheők. Török-Becsén, 1884. évi január hó 19-én.

Tallian Emil,
szolgabíró.

8143. sz. tkvi 1883. (44—1.1)

Árverési hirdetemény.

A módosi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a magy. kir. állami adókinestár mint végrehajlatának, Zsivanov Todor és Jova orokosai végrehajtást szenvedettek 292 frt 11 1/2 kr. tőke, ennek 6% kamatai, 50 forint 65 kr. eddigi és 5 frtban ezennel megállapított árverés kérés költség iránti végrehajtási ügyében, a módosi kir. járásbíró területéhez tartozó, Szerb-Párdány község 146. sz. tkjében A. I. alatt felvett 119. öi. sz. beltelkes háznak 424 forint becsárban való nyilvános elárverezése ezennel elrendeltetik és annak foganatosítására a határidő 1884. évi **február hó 21-ik** napjának, d. e. 10 órájára, Szerb-Párdány község házában hivatalos helyiségében kiütetik.

1. Kikiáltási ár a fentebb kitélt becsár, a melyen alul is az árverésre kitézett birtokok eladatni fognak.
2. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át, vagyis 42 frtot az árverés megkezdése előtt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. k. igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíró mint tkvi hatóság.
Módoson, 1883. évi november hó 12-én.

1340. sz. ki. 1884. **Árverési hirdetemény.** (32—2.2)

Karlova községe előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy miután a községi képviselő testület mult 1883. évi december hó 30-ki gyűlésében a községi legelítési jog használatára feletti 1883. évi decz. havában megtartott árverést helyben nem hagyta, az újabb árverés folyó évi **január hó 29-ik** napjának, d. e. 10 órákor megtartatni fog.

A legelői illeték darabonként 4 forintba állapított meg.

Kikiáltási ár 8000 frt.

Az árverezni szándékozók felhivatnak, hogy fenti napon vagy személyesen, vagy megbízottjuk által megjelenjenek, vagy pedig zárt ajánlataikat 10% bánatpénzzel ellátva megelőző nap, d. u. 6 óráig, a község előjáróságnál nyújtásuk be.

Az árverési feltételek a községi jegyzői irodában betekintheők.

Kelt Karlován, 1884. január hó 9-én.

Vilovszky, **Poppov Pera,**
jegyző. bíró.

34. sz. 1884. **Pályázat.** (10—3.3)

Strigel Katalin lemondása folytán üresedésben jött Dolacz községi szülésznői állomásnak választás ujani betöltésére a pályázat ezennel megnyitattik és a választás 1884. évi **február hó 3-ik** napjának, d. e. 9 órájára, Dolacz község irodájában kiütetik.

Ezen szülésznői állással egybekötött évi járandóság 20 frt készpénz, 370 liter buza, 4 méter tuzifa-fizetés és minden születés után 2 frt díj élvezete.

Felhivatnak a pályázni óhajtok, hogy az 1876. évi XIV. t. cz. 50. §-a értelmében felszerelt folyamodványukat legkésőbb a választást megelőző napon aláírt szolgabírói hivatalnál annál inkább is bemutatassák, mert később érkező folyamodványok tekintetben vételtni nem fognak. Bánlakon, 1884. január hó 4-én.

Daniel László,
szolgabíró.

165. sz. 1884. **Pályázat.** (23—3.3)

A bánlaki járásban kebeleztet Bánlak, Tolvádia, Dolacz, Offszencica, Szóka és Partos községekben üresedésben lévő körorvosi állomásnak választás utáni betöltésére a pályázat, Torontálmegye tekintetes bizottsági gyűlésének 1877. évi január hó 5-én, 426. sz. a. hozott nagybecst határozata értelmében ezennel megnyitattik s a választás Bánlak község irodájában f. évi **február hó 6-ik** napjának, d. e. 9 órájára kiütetik.

Ezen körorvosi állomással egybekötött javadalmazás 600 frt fizetés s minden gyógykezelt által fizetni kötelezett 40 kr. díj élvezete, köteles azonban a megválasztott körorvos, a teljeszen vagyonát ingyen gyógykezelti.

Felhivatnak a pályázni óhajtok, hogy az 1876. évi XIV. t. cz. 43. §. értelmében felszerelt folyamodványait a választás napjáig aláírt szolgabírói hivatalnál benyújtassák. Bánlakon, 1884. január hó 10-én.

Daniel László,
szolgabíró.

119. sz. kig. 1884. **Pályázat.** (25—3.3)

Lemondás folytán a Szerb-Szent-Péter községi körorvosi állomás megüresedvén, annak törvényesbebe választás útján Szerb-Szent-Péter-Szerb község házában leendő betöltésére a határidő f. évi **február hó 16-ik** napjának, d. e. 9 órájára tüzetik ki.

Ezen körorvosi állomással 500 forint fizetés van összekötve.

Megjegyeztetvén, hogy a kiténtetett fizetésen kívül minden községben a községi képviselő testület által megállapított látogatási díjak is járnak.

Mi is oly felhívással tétetik közhírré, hogy ezen körorvosi állomásra pályázni szándékozók szabályszerűen felszerelt folyamodványait a választást megelőző napig aláírt szolgabíroságnál nyújtassák be.

Perjamoson, 1884. évi január 11-én.

Nikolits Bogdán,
szolgabíró.

52. sz. kig. **Pályázat.** (34—3.2)

Tarras községe által az überlandiális föld felmérésre egy okleveles mérnökre a pályázat nyitattik.

Felkéretnek mindazon okleveles mérnök urak, kik ezen munkát elvállalni óhajtják, kérvényüket 1884. évi **február 14-éig** aláírottaknál benyújtani.

Bővebb értesítést alulírottak adnak.

Kelt Tarrason, 1884. január 14.

Vlaskalits Mihály, **Jovanov Jevrem,**
jegyző. h. bíró.

Pályázati hirdetemény.

Torontálmegye közönsége 1883. évi szeptember hó 24-én tartott közgyűlésében 695/19087. hgy. szám alatt kelt határozatával Mellencze községének 1875. évtől 1878. évig terjedő számadásait számfeljteni rendelte el.

Felhivatnak ennélfogva azon vállalkozni szándékozók, a kik a számfeljési munkálatok körül jártasságot kimutatni képesek s a szerb nyelvet bírják, hogy ezen jelzett munkálat elvállalását illető ajánlataikat alulírt szolgabíroságnál f. évi **február hó 20-áig** beküldjék.

Ugy a munkálat részletes feltételei, valamint a számfeljésnek mily irányban leendő eszközlése tekintetben fent kitélt határnapig a hivatalos órákban bővebb felvilágosítások nyerhetők. — Általány összeg mellett vállalkozók előnyben részesíttetnek.

Török-Becsén, 1884. évi január hó 20-án.

Tallian Emil,
szolgabíró.

Bátor vagyok, a nagyérdemű közönség tudomására hozni, miszerint folyó évi január 1-től Temesvár városától vissza térvén, itt helyben állandó tartzkodásra berendeztem magamat.

Azon fogok iparkodni, miszerint a nagyérdemű közönség kívánalmainak minden tekintetben a legujabbi női szabás szerint megfelelni képes legyek, a t. cz. vidéki közönség megrendeléseit a lehető legpontosabban és a legrovidebb idő alatt teljesíttetni fognak a legolcsóbb árak mellett.

A midőn magamat a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlom, szíves megrendeléseit várva, maradok mély tisztelettel

Eder Antal,
bpesti nőiszabó.

Lakik: Ormody-féle házban, „Pest város“ közelében. (38—3.2)

Hirdetés.

Özv. Bobor Györgyné tulajdonához tartozó és Aradac község közvetlen közelében fekvő „Rajtaczka“ pusztán **10.000 kéve nád és 20 öl széna** szabad kézből eladó.

Venni szándékozók szíveskedjenek e célból az ottani felügyelőhöz, avagy a tulajdonosnőhöz Ellemérré fordulni. (33—3.2)

Értesítés.

Van szerencsém a t. cz. állatbirtokos uraknak becses tudomására hozni, hogy mai nappal állatorvosi ténykedésemet megkezdtem. Azon ténykörülmény pedig, hogy a cs. kir. 14-ik huszárezrednél mint állatorvos 9 évig szolgáltam, elegendő szolgálhat jó praxisom mellett.

Nagy-Becskerek, 1884. évi január 16-án.

Alázattal

Gulyás István,

megválasztott megyei s központi állatorvos.

Lakik a casino mellett özv. Wuits Hermina házában. (29—3.3)

Hirdetemény. (15—2.2)

A Nagy-Becskereknek székeltő „Torontálmegyei takerék- és hitelbank“

f. é. **február hó 2-án**, d. e. 9 órákor, saját gyűléstermében tartandja

XVI. rendes közgyűlését,

melyre a t. cz. részvényesek személyesen, törvényes képviselők vagy meghatalmazott részvényesek által való megjelenése oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az alap-szabályok 15. §-a értelmében szavazati jogukat csak azok gyakorolhatják, a kik nevére az illető részvények legalább 2 héttel a közgyűlés határnapja előtt a részvénykönyvben átírtak és kik részvényeiket a szelvényekkel együtt legalább 3 nappal a közgyűlés előtt az intézet pénztárána felvény mellett letették.

Tanácskozási tárgyak:

1. A jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság megválasztása.
2. Az igazgatóság évi jelentése és a zarméreg előterjesztése.
3. A felügyelő bizottság jelentése és a felmentvény megadása.
4. A tiszta nyereségnyelvény hovatartozásáról intézkedés.
5. a) A vezérigazgató állandó javadalmazásának, b) A felügyelő bizottság és a rendes ügyész tiszteletdíjának, és c) A napi biztosok jelenléti jegyei beváltási értékének megállapítása — 3 évre.
6. Az igazgatóság és a választmány együttes indítványa az iránt, hogy a kezelő hivatalnokok részéről fizetés felemelés végett jelenleg beérkezett kérvények elintézése a választmányra bízassék.
7. Választása:

- a) Az igazgatóságnak 3 évre,
- b) A felügyelő bizottságnak 1 évre,
- c) Az intézet ügyészenek 3 évre és
- d) A választmány kiegészítésére — szükséges tagoknak Nagy-Becskerek, 1884. évi január hó 12-én.

Az igazgatóság.

Előfizetési felhívás

„ÁRLEJTÉSI KÖZLÖNY“

X. évfolyamára.

Egyedüli s legrégebb, tehát különösen a külföldön is a legelterjedtebb közlönye az összes magyarországi és a honi vállalkozókat érdeklő ausztriai, horvátországi, boszniai s külföldi árlejtéseknek, a melyek mindennemű műszaki munkákra, építésekre, kész áru- és mindenféle munkaszállításokra (minden szakmájú gyáros, iparos, kereskedő pályázatával) adás-vételekre, bérletekre stb vonatkoznak s hivatalos és magán, de mindig első forrásokból merítenek.

Kizárólagos közlönye az összes hivatalos árlejtési kiírásoknak, amelyek e szaklapban a legkimerítőbben közöltenek s melyek mellett ezenfelül az előfizető gyors és pontos információkat is kap kívánatra a szerkesztőségétől.

E szaklap minden számottevő műszaki irodában, gyárban, ipartelepen és műhelyben nélkülözhetetlen s mindennemű hirdetésekre nézve épen elterjedtségénél fogva a legjobban ajánlható.

Előfizetési ár:

- 1 évre . . . . . 6.— frt.
- Félévre . . . . . 3.— ”
- Negyedévre . . . . . 2.— ”

Előfizetési pénzek és megrendelések intézendők az

„Árlejtési Közlöny“

kiadóhivatalába,
Budapestben, Bálvány-utca 3.

(411—12.7)

1884.

Tizenharmadik évfolyam.

TORONTÁL.

6-ik szám.

Csütörtök, február 7-én.

VEGYESTARTALMU HETILAP. — A MEGYE KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint egyszer, csütörtökön.

Szerkesztői iroda:
Pleitze Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beeskereken.
Előfizetési feltételek:

Hirdetések és mellekletek — utóbbiak a kincstári illetékkel együtt 1 frt 50 krral számítva — minden nyelven vétetnek föl a kiadóhivatalban. — Kérlek az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt leg-

Hivatalos hirdetések:

A „Torontál”-ba iktatandó hivatalos hirdetések előlege-
sen beküldendők, még pedig 100 szóig egyszeri hir-
detésért 1 frt, 100—200 szóig 2 frt, 200—300 szóig
3 frt és így tovább. Azonfelül minden egyszeri beik-

Magan hirdetések:

A 3-hasabos garmondsor első hirdetésnél 6 kr., többszörinél
4 kr. Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr.

Kiadóhivatal:

Melléklet a „Torontál” 1884. évi 5-ik számához.

8145. sz. tkvi 1883.

(45—1.1)

Árverési hirdetmény.

A módosi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a m. kir. állami adókinestárnak mint végrehajtónak, Lazits Tósa végrehajtást szenvedett elleni 249 frt 4 kr. tőke, ennek 6% kamatai, 30 frt 25 kr. eddigi és 5 frtban ezennel megállapított árverés kérésű költség iránti végrehajtási ügyben a módosi kir. járásbírósg területéhez tartozó, Szerb-Párdány község 144. sz. tkvben A. I. alatt foglalt 113. öi. sz. beltelkes egész háznak, tekintettel az 1881. évi LX. t. cz. 156. §. d) pontjára, a végrehajtás alatt nem álló tulajdonostárs Lazits Paja jutalékát is ideértve 409 frt 50 kr. becsárban, — továbbá A. I. 3—11. sorsz. alatti fel urb. telek felerészének 1560 forint becsárban való nyilvános elárverezése ezennel elrendeltetik és annak foganatosítására a határidő 1884. évi február hó 20-ik napjának, délelőtt 10 órájára, Szerb-Párdány község házának hivatalos helyiségében kintüzetik.

1. Kikiáltási ár a fentebb kített becsár, a melyen alul is az árverésre kintüztött birtokok eladatni fognak.

2. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át, vagyis 40 frtot és 156 frtot az árverés megkezdése előtt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság.

Módoson, 1883. évi november hó 12-én.

8148. szám tkvi 1883. Árverési hirdetmény. (42—1.1)

A módosi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a m. kir. állami adókinestár mint végrehajtónak, Stojanov Rocza és Szóka örökösei végrehajtást szenvedtek elleni 1935 frt 42 kr. tőke, ennek 6% kamatai, 60 frt 35 kr. eddigi és 5 frtban ezennel megállapított árverés kérésű költség iránti végrehajtási ügyben, a módosi kir. járásbírósg területéhez tartozó,

Szerb-Párdány község 157. sz. tkvben A. I. 16—29. s. sz. alatt felvett uralm helyi felének, egész telek fele felének 1292 frt 50 kr. becsárban és 4. 2590/b. hr. sz. alatti szőlőkert felének 88 frt becsárban, mint Stojanov férj. Brankov Rachilla által Stojanov Szóka után öröklése jutaléknak valamint a szerb-párdányi 472. sz. tkvben A. I. 2590/c. hr. sz. a. felvett szőlőkertnek, mint Stojanov Sztana által Stojanov Rocza után öröklése jutaléknak 88 forint becsárban való nyilvános elárverezése ezennel elrendeltetik és annak foganatosítására a határidő 1884. évi február hó 21-ik napjának, délelőtt 10 órájára, Szerb-Párdány község házának hivatalos helyiségében kintüzetik.

1. Kikiáltási ár a fentebb kített becsár, a melyen alul is az árverésre kintüztött birtokok eladatni fognak.

2. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át, vagyis 129 frtot, 8 frt és 8 frt az árverés megkezdése előtt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. alatt kelt m. kir. igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság.

Módoson, 1883. évi november hó 26-án.

9601. sz. 1883.

(46—1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-beeskereki kir. e. f. törvszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Spitzer Adolf, n.-beeskereki lakos végrehajtónak, Krumenacker István, szinte nagy-beeskereki lakos végrehajtást szenvedett elleni 665 frt tőkekövetelés és jár. az 1882. évi 5194. sz. a. kelt végzéssel kimondott csallakozás folytán az 1881. évi LX. törv. cz. 167. §-ának első bekezdése alapján Krumenacker Janos, nagy-beeskereki lakos későbbi végrehajtató 400 forintnyi tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyben a n.-beeskereki kir. tszék területén lévő, Nagy-Beeskerek városában fekvő, a 3278. sz. tkvben A. I. (221—222.) r. és 139. öi. sz. a. foglalt ház és tartozékaira Krumenacker

Miklós élethossziglani szabad lakási jogának épségben tartása mellett az árverést 720 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1884. évi február hó 25-ik napján, délelőtt 10 órakor, ezen kir. e. f. törvényszék telekkönyvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 72 forintot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet, 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt N.-Beeskereken, 1883. évi decz. hó 29. napján.

A n.-beeskereki kir. e. f. törvényszék mint tkönyvi hatóságnak tartott ülésében.

77. sz. kig. 1884.

(40—2.1)

Bérbeadási hirdetmény.

Perlasz község alulírott előljárósa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy vadászati jogának az 1883. évi 23. t. cz. értelmében 1884. évi január 1-ső napjától kezdve 6 egymás után következő évre nyilvános árverés útján leendő bérbeadására határnapul f. évi február hó 4-ik napjának, d. e. 9 órája tüzetik ki.

Felhivatnak a bérelni szándékozók, hogy a fenn kintüztött határnapon Perlasz község házánál személyesen megjelenni, vagy meghatalmazottjaik által magukat képviseltetni sziveskedjenek.

Az árverési feltételek a községi hivatalnál betekintethetők.

Kelt Perlaszon, 1884. évi január hó 23-án.

Dimitrievits,
jegyző.

Constantinov,
bíró.